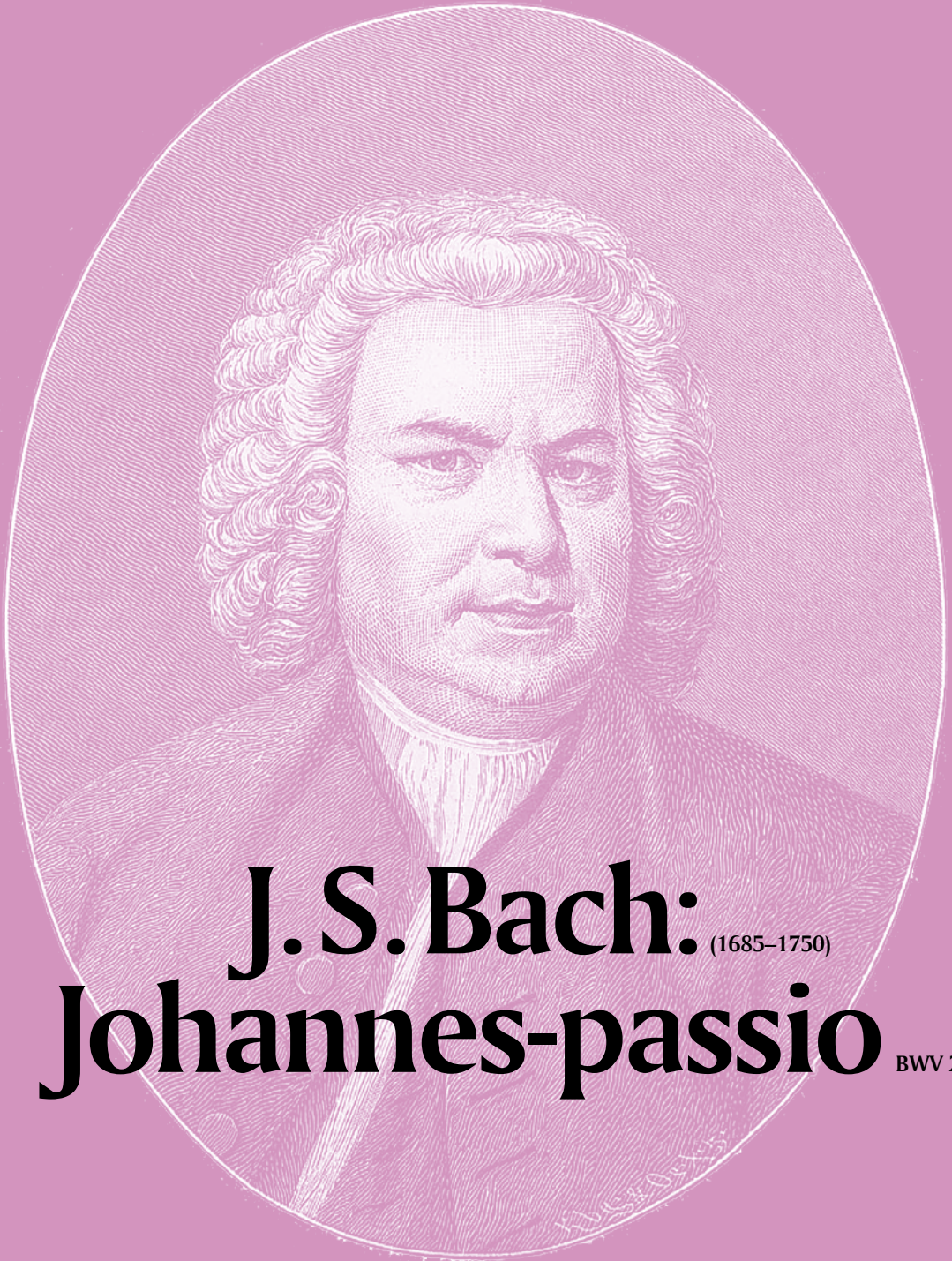

50 VUOTTA ENSIESITYKSESTÄ
PROF. HANNU NORJANEN 20 V. JOHTAJANA
PE 18.4.2025 KLO 17 HELSINGIN TUOMIOKIRKKO

J.S. Bach: (1685–1750)
Johannes-passio BWV 245

Cantores Minores

Sittenkin

Sittenkin, on ihmeellinen sana. Adverbi, jonka voi korvata ilmaisuilla kuitenkin, kumminkin, siitä huolimatta tai kaikesta huolimatta. Sittenkin on sana, joka sisältää jonkinlaisen yllätyksen ja käänteän. Käännös voi olla hyvä tai huono, pieni tai suuri, mutta käännös tapahtuu ja siihen liittyy yllätyksellisyyttä. Sittenkin.

Se liikkuu sittenkin, väitetään Galilein sanoneen harhaoppioikeudenkäynnissä maan liikkumattomuutta koskevan tuomionsa jälkeen. Ja 350 vuotta myöhemmin Vatikaani myönsi, että Galilei oli sittenkin oikeassa. Sittenkin. Suuret comebackit ovat sittenkin-tilanteita. Kun hiipakuntamme suuri myrskyläläinen mestari Lasse Virén kaatui, mutta voitti maailmanennätysajalla olympiakultaa, lehdet kertoivat, että se, mikä ei voinut olla mahdollista, oli sittenkin mahdollista.

Sittenkin-kokemuksia meillä on omassa elämässämme pienissä ja isoissa hetkissä. Ehdimme sittenkin tapaamiseen. Muistimme sittenkin soittaa ystävällemme. Vaikea koettelemus sittenkin kääntyi hyväksi. Ja on niitä kokemuksia, joissa ponnisteluistamme huolimatta sittenkin epäon-

nistumme. Suurista toiveistamme huolimatta sittenkin joudumme pettymään.

Maailmanhistoriassa on yksi kaiken ylittävä sittenkin-tilanne. Pääsiäinen. Aamuvarhaisella naiset lähestyivät hautaa. Jeesus on kuollut ja kaikki toivo on mennyt. Tyhjä hauta muuttaa maailmanhistorian. Ylösnousemususko on sittenkin-uskoa. Uskoa siihen, että risti ei ole ensisijaisesti muistutus roomalaisesta teloitusvälineestä ja kuolemas- ta, vaan ylösnousemuksesta ja elämästä.

Pääsiäisen ilo on kaiken kattavassa sittenkin-lupauksessa. Ei kahden tuhannen vuoden takana Välimeren pohjukassa, vaan tässä ajassa ja tässä maassa. Omien epäonnistumistemme jälkeen meille annetaan sittenkin uusia alkuja. Maailman murheiden keskellä meillä on sittenkin uusia mahdollisuuksia. Toivottomuuden aikana meillä on sittenkin toivoa. Kuoleman keskellä meillä on sittenkin elämä.

Iloista pääsiäistä!

TEEMU LAAJASALO
Helsingin piispa

Tilaa Pikkukanttoreiden Cantis-utiskirje!

Saat muutaman kerran vuodessa sähköpostilla tietoa kuoron kuulumisista sekä tulevista konserteista ja tapahtumista. Tilaa Cantis-utiskirje kuoron nettisivuilta tai CM-toimistosta:

INFO@CANTORESMINORES.FI

Cantores Minores -poikakuoron pitkäperjantain passiokonsertista on tullut monille tärkeä osa pääsiäisen viettoa. Tänä pitkäperjantaina tulee kuluneeksi 50 vuotta tämän passiokonserttiperinteemme alkamisesta. Vuoden 1975 pitkäperjantaina kuoro esitti silloisen johtajansa professori Heinz Hofmannin johdolla juuri J.S. Bachin Johannes-passion ja sitä esitettiin siitä alkaen aina pitkäperjantaisin. Hofmannia kuoronjohtaja seurannut professori Christian Hauschild otti 1993 kuoron ohjelmistoon myös Bachin Matteus-passion, ja Johannes-passiota alettiin esittää parittomina ja Matteus-passiota parillisina vuosina.

J.S. Bachin Johannes-passion vaikuttava musiikki kertoo Johanneksen evankeliumin mukaan pääsiäisen keskeiset tapahtumat Jeesuksen ristiinnaulitsemiseen, kuolemaan ja hautaamiseen asti. Kuulija voi eläytyä ylipappien ja väkijoukon kiihkeisiin kohtaamisiin dramaattisissa kuorokohtauksissa tai mietiskellä kertomuksen tapahtumia kosketavien sooloaarioiden ja puhuttelevien kuorokoraaleiden aikana tai evankelistan kertomana.

Sain itse olla laulamassa sopraanoa vuoden 1975 esityksessä. Vaikka olen esittänyt Johannes-passiota sen jälkeen lukuisia kertoja eri tehtävissä, niin tuon esityksen lumo, elämys, ei unohdu koskaan mielestäni, ja se vaikutti osaltaan myös tulevaan uranvalintaani.

Vaikka esitämme J.S. Bachin passioita vuosittain, on jokainen esitys hieman erilainen. Joka vuosi laulamassa on uusia poikia, jotka esittävät teosta ensimmäistä kertaa, toki vanhempien konkareiden rinnalla. Näin perinne jatkuu ja välittyy eteenpäin aina uusille kuoro- ja kuulijasukupolville tässä ja nyt. Me kaikki olemme osa suurta perinnettä ja jatkumoa. On todella suuri kunnia ja ilo johtaa tämä juhlakonsertti, sekä jatkaa Cantores Minores -poikakuoron passioperinnettä yhdessä kaikkien kuorolaisten, muusikojen ja yleisön kanssa.

Elämyksellistä passiokonserttia ja siunattua pääsiäistä!

HANNU NORJANEN

*professori, taiteellinen johtaja
Cantores Minores*

Sisällys

4

Teosesittely

6

Konsertin tiedot

7

Sanojen käännökset

21

Esiintyjien esittelyt

YHTEISTYÖSSÄ

Helsingin kaupunki
Helsingin
seurakuntayhtymä
Helsingin
tuomiokirkkoseurakunta
Svenska kulturfonden
INNOFACTOR • SEB
VEHO • Xerox
Helsingin Sanomat

Cantores Minores

Cantores Minores -kannatusyhdistys ry.
Meritullintori 3, 00170 Helsinki
puh. (09) 687 7720
info@cantoresminores.fi
www.cantoresminores.fi

 /cantoresminores
 @cantoresminoresfinland
 Cantores Minores Finland
 cantoresminores

Johann Sebastian Bach

1685–1750

Johann Sebastian Bachin Johannes-passion ensiesitys tapahtui Leipzigin Pyhän Nikolauksen kirkossa pitkäperjantaina vuonna 1724. Bach oli aloittanut uudessa toimesaan tuomaskanttorina vain kymmenen kuukautta aikaisemmin. Johannes-passiollaan Bach aloitti vuotuisten suurten kirkkomusiikki-teostensa esitykset, joihin hän oli alkanut valmistautua jo edellisenä vuonna välittömästi virkaniimityksensä jälkeen. Hän jatkoi näin käytäntöä, jonka oli luonut edellinen tuomaskanttori Johann Kuhnau (1660–1722). Tämä oli aloittanut passioesitykset omalla Markus-passiollaan vuonna 1721. Leipzigitilaisessa messukäytännössä passiomusiikki oli sulautettu pitkäperjantain jumalanpalveluksessa osaksi liturgiaa, jolloin musiikki oli järkevintä säveltää kahdeksi osakokonaisuudeksi. Ensimmäinen osa esitettiin ennen saarnaa ja jälkimmäinen osa saarnan jälkeen. Tätä kahtiajakoa Bach käytti kaikissa passiosävellyksissään. Leipzigitilaisessa oli myös tapana passion esittäminen vuorovuosin Tuomaskirkossa ja Pyhän Nikolauksen kirkossa. Uutena viranhaltijana Bach ei ollut ilmeisesti tästä perinteestä täysin tietoinen, koska kaupungin raati huomautti häntä huhtikuussa 1724 siitä, että kyseisenä vuonna olisi passioesityksen vuoro Pyhän Nikolauksen kirkossa eikä Bachin aikomassa Tuomaskirkossa.

Bachin ensimmäinen suurimuotoinen sävellys, Johannes-passio, on säilynyt viitenä eri versiona. Säveltäjä korjaili ja uudisti tätä teostaan noin 25 vuoden mittaisen ajanjakson aikana useasti, kun taas hänen toinen suuri passiosävellyksensä, Matteus-passio, sai lopullisen muotonsa suhteellisen nopeasti jo vuonna 1736 (ensiesitys varmasti 1729, mutta luultavasti jo vuonna 1727). Miksi Bachilla oli tarve muokata Johannes-passiotaan aina uudestaan? Ehkäpä syy tähän on Johannes-passion tekstin epäyhtenäisyydessä. Tähän passioonsa säveltäjä on nimittäin käyttänyt raamatun tekstin lisäksi useiden eri kirjoit-

tajien tekstejä. Matteus-passiota säveltäessään Bachilla oli taasen käytössään Picanderin (Christian Friederich Henrici, 1700–1746) kirjoittama yhtenäinen libretto. Johannes-passion tekstin epäyhtenäisyyden takia Bach on kokeillut erilaisia rakenteellisia ratkaisuja teoksen saattamiseksi draamallisesti yhtenäisemmäksi. Suurin muutos tehtiin jo kantaesitystä seuraavana vuonna (1725), jolloin säveltäjä vaihtoi alku- ja loppukuorojen ("Herr, unser Herrscher" ja "Ruht wohl") tilalle suuret koraalipohjaiset kuoro-osat ("O Mensch, bewein' " ja "Christe, du Lamm Gottes"). Ilmeisesti hän yritti tällä tavoin myös harmonisoida Johannes-passionsa meneillään olevan kirkkovuoden koraalikantaattisarjaan sopivaksi. Kolmannen versionsa Bach teki kaksi vuotta Matteus-passion valmistumisen jälkeen. Bach jätti pois tässä Johannes-passion muokkauksessa joitakin sellaisia kohtia, joiden teksti perustui Johanneksen evankeliumin asemesta Matteuksen evankeliumiin. Tästä syystä esimerkiksi maanjäristyskohtaus jätettiin pois. Seuraava eli neljäs työstäminen tapahtui vuonna 1739, jolloin Bach palasi pääosin alkuperäiseen vuoden 1724 versioon. Tämän työn hän jätti kuitenkin jostain syystä kesken.

Pitkäperjantaina vuonna 1749 Bach esitti Johannes-passiostaan version, joka oli lähes sama kuin ensiesityksessä vuonna 1724. Esittäjäjoukko, pääosin orkesteri ja kuoro, oli kuitenkin suurempi kuin tähänastisissa aikaisemmissa esityksissä. Tämä viimeinen versio on myöskin lähtökohtana Cantores Minores-kuoron Johannes-passioesityksille.

Passiosävellys perustuu Uuteen testamenttiin sisältyvien neljän evankeliumin kertomiin tapahtumiin Jeesuksen kärsimyshistoriasta. Tekstissä kerronta tapahtuu kahdella eri tasolla. Ensimmäisellä tasolla on kertoja (evankelista). Toisella tasolla ovat puolestaan ne henkilöt, jotka lausuvat suoraan omia repliikkejään kuten Jeesus, Pietari

Johannes-passio

BWV 245

ja Pilatus. Jälkimmäiseen ryhmään kuuluvat myös eri ryhmien turba-kuorot (kansanjoukko, ylipapit jne., lat. turba: mellakka, sekasorto, ihmispaljous). Vanhassa responsoriaalisessa passioperinteessä tekstin resitointi perustui yksinkertaisiin resitointisävelkaavoihin. Tällöin teksti laulettiin koruttomasti, ilman persoonallista tulkintaa. Lisäksi resitointi oli yksiäänistä ja yleensä säestyksetöntä. Bachin Johannes-passio sävellyksenä on kaikkea muuta kuin tekstin yksinkertaista kertontaa. Bachin kertoja (evankelista) tuo tapahtumat dramaattisesti lähemmäksi kuulijaa ja evankelistan osuuden avulla säveltäjä luo eteemme tapahtumat jopa dramaattisemmin kuin saman ajan oopperaresitatiivi, jota kuitenkin näyttämötapahtumat tukevat. Johannes-passion evankelista maalaa eteemme kuvitteellisen näyttämön, vaikka varsinaista näyttämötoimintaa ei olekaan. Myös muilla kertomuksen osapuolilla kuten Pilatuksella ja turba-kuorojen esittäjillä on yhtä merkittävä osuus. Uudenlaisen tyylin, dramaattisesti sävellettyjen resitatiivien ja turba-kuorojen lisäksi Johannes-passion rakenne tekee teoksesta vaikuttavan draaman.

Johanneksen evankeliumin passiokertomus jakaantuu useiksi eri kohtauksiksi. Niitä ovat pidätys, Jeesus ylipappien edessä, Jeesus Pilatuksen edessä, ristiinnaulitseminen ja haudaus. Bach käyttää hyväkseen juuri tätä tekstin rakennetta päättämällä jokaisen kohtauksen koraaliin. Toisen kohtauksen jälkeen on myös tauko saarnaa varten. Koraalit esiintyvät myös, aarioiden tavoin, yksittäisissä kohtauksissa. Aarioiden ja koraalien tehtävänä on keskeyttää toiminta, ja pohtia passiotapahtumien merkitystä. Niiden tekstit ovat useiden eri runoilijoiden kirjoittamia hengellisiä runoja.

Matteus-passioon verrattuna Johannes-passion aariat ovat lyhyempiä. Muutenkin kertomuksen tapahtumia tarkastelevaa aineistoa on vähemmän. Tästä johtuen Johannes-passio on suoraviivaisempi ja dramaattisempi kuin Mat-

teus-passio. Johannes-passion lopussa Bach viittaa tavasta poiketen pitkäperjantain jälkeisiin tapahtumiin (Jeesuksen ylösnousemukseen) päättäessään passionsa epätavallisesti koraaliin ("Ach Herr, lass dein lieb Engelein") hautajaiskuoron ("Ruht wohl") jälkeen.

Vaikka Johannes-passion syntyhistoria on monivaiheinen, se ei vähennä sen musiikillista merkittävyyttä. Se on osoitus tekijänsä nerokkaasta musiikillisesta keksinnästä ja ammattitaidosta. Mielestäni Johannes-passiossa Bachin musiikillinen sävelkieli on jopa Matteus-passiota omaperäisempää. Johannes-passio jää valitettavan helposti isoveljenä pidetyn Matteus-passion varjoon, koska Matteus-passiota pidetään yleisesti täydellisenä kokonaisuutena ilman tekstin tuomaa rosoisuutta. Johannes-passion varjoon jäämisen syynä on ainakin osittain pidettävä myöskin Felix Mendelssohnin (1809–1847) Matteus-passion Berliinin esitystä vuonna 1829, jolla kieltämättä J.S. Bach säveltäjänä nostettiin unohduksista. Esityksen seurausta oli osittain kuitenkin myös se, että Matteus-passio nostettiin säveltaiteen Pantheoniin ja Johannes-passio jäi "vähäpätöisempänä" ja epäyhtenäisempänä teoksena aliarvostettuun asemaan. Onneksi Johannes-passio on nykyisin tullut varjosta takaisin päivänvaloon, ja se on saanut ansaitsemansa paikan ohjelmistossa.

Cantores Minores -kuorolle Johannes-passiolle on aina ollut erityinen merkitys. Se on ensimmäinen kuoron esittämä Bachin suurteos. Sekä kuorolaisilla, johtajalla, solisteilla, orkesterilla että yleisöllä on etuoikeus saada paneutua vuorovuosin Bachin Matteus- ja Johannes-passion kautta pääsiäisen tapahtumiin ja sanomaan.

HANNU NORJANEN
PROFESSORI

* BWV, THEMATISCH-SYSTEMATISCHES VERZEICHNIS
DES MUSIKALISCHEN WERKE VON JOHANN SEBASTIAN
BACH. W. SCHMIEDERIN LAATIMA J. S. BACHIN TEOSTEN
TEMAATTIS-SYSTEMAATTINEN LUETTELO

PE 18.4.2025 KLO 17 • HELSINGIN TUOMIOKIRKKO

Johann Sebastian Bach Johannes-passio

1685–1750

BWV 245

Cantores Minores
HELSINGIN TUOMIOKIRKON POIKAKUORO

Niilo Erkkilä
EVANKELISTA

Jyrki Korhonen
JEESUS

Tuuli Lindeberg
SOPRAANO

Jeni Packalén
ALTTO

Heikki Hattunen
TENORI

Aarne Pelkonen
BARITONI JA PILATUS

CM-kuorolaiset

I PALVELIJA: Paavo Halonen • II PALVELIJA: Kristian Koskenvirta
PIETARI: Toivo Saatsi

Suomalainen barokkiorkesteri

1. VIULU: Anthony Marini (konserttimestari), Juha-Pekka Koivisto, Irma Niskanen,
Anne Pekkala, Kaisa Ruotsalainen, Elisa Rusi
2. VIULU: Minna Kangas (äänenjohtaja), Tiina Aho-Erola, Irina Kim,
Hanna Pesonen, Mikael Stoor
ALTOVIULU: Tuula Riisalo (äänenjohtaja), Laura Kajander, Markus Sarantola,
Mari Viluksela
SELLO: Tatu Ahola, Johanna Randvere (myös gamba)
KONTRABASSO: Aapo Kyyhkynen
HUILU: Ilkka Eronen, Sini Vahervuo • OBOE: Piia Maunula, Nahoko Kinoshito
FAGOTTI: Jaakko Luoma • CEMBALO: Anna-Maaria Oramo • URUT: Jasper Koekoek

KAPELLIMESTARI professori Hannu Norjanen

Konsertin kesto n. 2 h 15 min. Ei väliaikaa.

Ensimmäinen osa

Erster Teil

1. CHOR

Herr, unser Herrscher, dessen Ruhm in allen Landen herrlich ist. Zeig uns durch deine Passion, dass du, der wahre Gottessohn, zu aller Zeit, auch in der grössten Niedrigkeit, verherrlicht worden bist!

2. REZITATIV (EVANGELIST, JESUS)

Jesus ging mit seinen Jüngern über den Bach Kidron, da war ein Garten, darein ging Jesus und seine Jünger. Judas aber, der ihn verriet, wusste den Ort auch, denn Jesus versammelte sich oft daselbst mit seinen Jüngern. Da nun Judas zu sich hatte genommen die Schar und der Hohenpriester und Pharisäer Diener, kommt er dahin mit Fackeln, Lampen und mit Waffen. Als nun Jesus wusste alles, was ihm begegnen sollte, ging er hinaus und sprach zu ihnen: „Wen suchet ihr?“
Sie antworteten ihm:

3. CHOR

„Jesus von Nazareth!“

4. REZITATIV (EVANGELIST, JESUS)

Jesus spricht zu ihnen: „Ich bin's!“
Judas aber, der ihn verriet, stund auch bei ihnen. Als nun Jesus zu ihnen sprach: „Ich bin's“, wichen sie zurücke und fielen zu Boden. Da fragete er sie abermal:
„Wen suchet ihr?“
Sie aber sprachen:

5. CHOR

„Jesus von Nazareth!“

6. REZITATIV (EVANGELIST, JESUS)

Jesus antwortete: „Ich hab's euch gesagt, daß ich's sei, suchet ihr denn mich, so lasset diese gehen!“

1. KUORO

Herramme, hallitsijamme, jonka kunnia on suuri kaikissa maissa! Todista meille kärsimykselläsi, että Sinä, Jumalan todellinen Poika, kaikkina aikoina, suurimman nöyryytyksen hetkelläkin, olet kirkastettu kunnialla.

2. RESITATIIVI (EVANKELISTA, JEEBUS)

Jeesus meni opetuslastensa kanssa Kidronin puron ylitse; siellä oli puutarha, sinne Jeesus meni opetuslastensa kanssa. Mutta Juudaskin, joka hänet kavalsi, tunsi sen paikan, sillä Jeesus kävi siellä usein opetuslastensa kanssa. Kun Juudas nyt oli ottanut mukaansa sotilasjoukon ja ylipappien ja fariseusten palvelijoita, hän tuli sinne soihtuineen, lamppuineen ja aseineen. Kun Jeesus tiesi kaiken, mitä hänelle oli tapahtuva, hän meni ulos ja sanoi heille:
”Ketä te etsitte?”
He vastasivat hänelle:

3. KUORO

”Jeesusta, sitä Nasaretilaista”

4. RESITATIIVI (EVANKELISTA, JEEBUS)

Jeesus sanoi heille: ”Se olen minä!”
Mutta Juudaskin, joka hänet kavalsi, seisoi heidän joukossaan. Kun Jeesus nyt sanoi heille: ”Se olen minä”, perääntyivät he ja kaatuivat maahan. Niin hän kysyi heiltä uudestaan:
”Ketä te etsitte?”
Silloin he vastasivat:

5. KUORO

”Jeesusta, sitä Nasaretilaista!”

6. RESITATIIVI (EVANKELISTA, JEEBUS)

Jeesus vastasi: ”Minähän jo sanoin, että se olen minä, jos kerran etsitte minua, niin antakaa näiden mennä!”

7. CHORAL

O grosse Lieb, o Lieb ohn alle Masse,
die dich gebracht auf diese Marterstrasse!
Ich lebte mit der Welt in Lust und Freuden,
und du musst leiden!

8. REZITATIV (EVANGELIST, JESUS)

Auf dass das Wort erfüllet würde, welches er sagte: „Ich habe der keine verloren, die du mir gegeben hast.“ Da hatte Simon Petrus ein Schwert und zog es aus und schlug nach des Hohenpriesters Knecht und hieb ihm sein recht Ohr ab; und der Knecht hiess Malchus. Da sprach Jesus zu Petro: „Stecke dein Schwert in die Scheide! Soll ich den Kelch nicht trinken, den mir mein Vater gegeben hat?“

9. CHORAL

Dein Will gescheh, Herr Gott, zugleich
auf Erden wie im Himmelreich.
Gib uns Geduld in Leidenszeit,
gehorsam sein in Lieb und Leid;
wehr und steur allem Fleisch und Blut,
das wider deinen Willen tut!

10. REZITATIV (EVANGELIST)

Die Schar aber und die Oberhauptmann und die Diener der Jüden nahmen Jesum und bunden ihn und führeten ihn aufs erste zu Hannas, der war Kaiphass Schwäher, welcher des Jahres Hoherpriester war. Es war aber Kaiphass, der den Jüden riet, es wäre gut, dass ein Mensch würde umbracht für das Volk.

11. ARIE (ALT)

Von den Stricken meiner Sünden mich zu entbinden, wird mein Heil gebunden.
Mich von allen Lasterbeulen völlig zu heilen, lässt er sich verwunden.

12. REZITATIV (EVANGELIST)

Simon Petrus aber folgete Jesu nach
und ein ander Jünger.

13. ARIE (SOPRAN)

Ich folge dir gleichfalls mit freudigen Schritten

7. KORAALI

Oi sitä suurta, mittaamatonta rakkautta,
joka vei sinut tuskien tielle!
Minä elin maailman himojen ja ilojen vallassa,
ja sinä joudut kärsimään!

8. RESITATIIVI (EVANKELISTA, JEEBUS)

”Että se sana toteutuisi, jonka hän sanoi: ”En kadottanut ketään niistä, jotka minulle annoit.” Simon Pietarillapa oli miekka; hän veti sen esiin, löi sillä ylimmäisen papin palvelijaa ja iski häneltä irti oikean korvan; ja sen palvelijan nimi oli Malkus. Niin Jeesus sanoi Pietarille: ”Pane miekkasi tuppeensa! Enkö minä joisi maljaa, jonka Isäni on minulle antanut?”

9. KORAALI

Tapahtukoon Sinun tahtosi, Herra,
myös maan päällä niinkuin taivaissa.
Anna meille kärsivällisyyttä tuskien aikana,
tottelevaisuutta rakkaudessa ja kärsimyksissä;
torju ja ohjaa oikeaan kaikki liha ja veri,
joka tekee vastoin tahtoasi!

10. RESITATIIVI (EVANKELISTA)

Mutta sotilaat päällikkönsä johdolla ja juutalaisten palvelijat vangitsivat Jeesuksen, kahlehtivat hänet ja veivät aluksi Hannaan luo. Tämä oli Kaifaan appi, Kaifaan, joka sinä vuonna palveli ylipappina. Juuri Kaifas oli sanonut juutalaisille, että olisi oikein, jos yksi ihminen surmattaisiin kansan puolesta.

11. AARIA (ALTTO)

Että minä vapautuisin syntieni pauloista, kahlehditaan Vapahtajani.
Parantaakseen minut kaikista paheitteni mätäpaiseista Hän antaa haavoittaa itseään.

12. RESITATIIVI (EVANKELISTA)

Mutta Pietari seurasi Jeesusta,
ja samoin teki muuan toinenkin opetuslapsi.

13. AARIA (SOPRAANO)

Samalla tavalla minäkin seuraan sinua iloisin askelin,

und lasse dich nicht, mein Leben, mein Licht.
Befördre den Lauf und höre nicht auf, selbst an
mir zu ziehen, zu schieben, zu bitten!

14. REZITATIV (EVANGELIST, JESUS, PETRUS, MAGD, DIENER)

Derselbige Jünger war dem Hohenpriester
bekannt und ging mit Jesu hinein in des
Hohenpriesters Palast. Petrus aber stund
draussen für der Tür.

Da ging der andere Jünger, der dem Hohenprie-
ster bekannt war, hinaus und redete mit der
Türhüterin und führete Petrum hinein.

Da sprach die Magd, die Türhüterin, zu Petro:
„Bist du nicht dieses Menschen Jünger einer?“
Er sprach: „Ich bins nicht!“

Es stunden aber die Knechte und Diener und
hatten eine Kohlfeu'r gemacht (denn es war
kalt) und wärmeten sich.

Petrus aber stund bei ihnen und wärmete sich.
Aber der Hohepriester fragte Jesum um seine
Jünger und um seine Lehre.

Jesus antwortete ihm: „Ich habe frei, öffentlich
geredet für der Welt. Ich habe allezeit gelehret
in der Schule und in dem Tempel, da alle Juden
zusammenkommen, und habe nichts im Ver-
borgnen geredt. Was fragest du mich darum?
Frage die darum, die gehöret haben, was ich zu
ihnen geredet habe! Siehe, dieselbigen wissen,
was ich gesaget habe.“ Als er aber solches rede-
te, gab der Diener einer, die dabeistunden, Jesu
einen Backenstreich und sprach:

„Solltest du dem Hohenpriester also antworten?“
Jesus aber antwortete: „Hab ich übel geredt, so
beweise es, dass es böse sei; hab ich aber recht
geredt, was schlägest du mich?“

15. CHORAL

Wer hat dich so geschlagen,
mein Heil, und dich mit Plagen
so übel zugericht'?

Du bist ja nicht ein Sünder,
wie wir und unsre Kinder
von Missetaten weisst du nicht.

Ich, ich und meine Sünden,
die sich wie Körnlein finden
des Sandes an dem Meer,

enkö jätä sinua, elämääni ja valoani.
Auta minua vaelluksellani äläkä lopeta itse vetä-
mästä, työntämästä, pyytämästä minua puoleesi.

14. RESITATIIVI (EVANKELISTA, JESUS, PIETARI, PALVELIJATAR, PALVELIJA)

Tämä toinen opetuslapsi tuns ylimmäisen
papin ja meni Jeesuksen kanssa sisään ylipapin
palatsiin. Mutta Pietari seiso ulkona portin
ulkopuolella.

Silloin se toinen opetuslapsi, joka tuns ylipapin
meni ulos, puhui portinvartijattaren kanssa ja
vei Pietarin sisälle.

Silloin portinvartijatar kysyi Pietarilta:

”Etkö sinäkin ole tämän miehen opetuslapsia?”
Mutta hän sanoi: ”En ole!”

Mutta palvelijoita ja vartijoita seisokeli siinä ja
he olivat sytyttäneet hiilivalkean, oli nimittäin
kylmää, ja he lämmittelivät sen äärellä.

Pietarikin seiso heidän kanssaan lämmittele-
mässä. Ylipappi kysyi Jeesukselta hänen opetus-
lapsistaan ja opetuksestaan.

Mutta Jeesus vastasi hänelle: ”Minä olen aivan
avoimesti puhunut maailmalle. Olen kaiken
aikaa opettanut koulussa ja temppelissä, joissa
kaikki juutalaiset kokoontuvat; salassa en ole
puhunut mitään. Miksi minulta tällaista kysyt?
Kysy tästä niiltä, jotka ovat kuunnelleet ope-
tustani! Katso, hehän sen tietävät, mitä olen
sanonut.” Mutta kun hän sanoi näin,
antoi muuan palvelijoista Jeesukselle
korvapuustin sanoen:

”Näinkö sinä vastaat ylipapille?”

Jeesus sanoi: ”Jos puhuin valhetta, todista, että
se oli sitä, jos taas puhuin totta, miksi lyöt
minua?”

15. KORAALI

Kuka on lyönyt sinua,
Vapahtajani, ja niin törkeästi
pahoinpidellyt?

Ethän sinä mikään syntinen ole
niinkuin me ja meidän lapsemme,
rikoksista et mitään tiedä.

Minä ja minun syntini,
joita on yhtä paljon kuin hiekan-
jyväsiä meren rannalla,

die haben dir erreget
das Elend, das dich schläget,
und das betrübte Marterheer.

16. REZITATIV (EVANGELIST)

Und Hannas sandte ihn gebunden zu dem
Hohenpriester Kaiphas. Simon Petrus stund und
wärmte sich, da sprachen sie zu ihm:

17. CHOR

„Bist du nicht seiner Jünger einer?“

18. REZITATIV (EVANGELIST, PETRUS, DIENER)

Er leugnete aber und sprach: „Ich bins nicht!“
Spricht des Hohenpriesters Knecht' einer,
ein Gefreundter des, dem Petrus
das Ohr abgehauen hatte:
„Sahe ich dich nicht im Garten bei ihm?“
Da verleugnete Petrus abermal,
und alsobald krähete der Hahn.
Da gedachte Petrus an die Worte Jesu
und ging hinaus und weinete bitterlich.

19. ARIE (TENOR)

Ach, mein Sinn, wo willst du endlich hin,
wo soll ich mich erquicken?
Bleib ich hier, oder wünsch ich mir Berg und
Hügel auf den Rücken?
Bei der Welt ist gar kein Rat,
und im Herzen stehn die Schmerzen
meiner Missetat,
weil der Knecht den Herrn verleugnet hat.

20. CHORAL

Petrus, der nicht denkt zurück,
Seinen Gott verneinet,
der doch auf ein' ernsten Blick
bitterlichen weinet.
Jesu, blicke mich auch an,
wenn ich nicht will büssen.
Wenn ich Böses hab getan,
rühre mein Gewissen!

ne ovat aiheuttaneet
kurjuuden, joka kohtasi sinua,
ja onnetonta marttyyrien joukkoa.

16. RESITATIIVI (EVANKELISTA)

Ja Hannas lähetti hänet sidottuna ylimmäisen
papin Kaifaan luo. Simon Pietari seiso ulkona
lämmittelemässä; silloin kaikki sanoivat hänelle:

17. KUORO

”Etkö sinäkin ole hänen opetuslapsiaan?”

18. RESITATIIVI (EVANKELISTA, PIETARI, PALVELIJA)

Mutta hän kielsi sanoen: ”En ole!”
Niin eräs ylipapin palvelija sanoi,
hän oli sen ystävä, jonka korvan Pietari
oli hakannut irti:
”Näinhän minä sinut puutarhassa hänen kans-
saan?” Niin Pietari kielsi uudestaan,
ja samassa kiekui kukko.
Silloin Pietari ajatteli Jeesuksen sanoja
ja meni ulos ja itki katkerasti.

19. AARIA (TENORI)

Voi, sieluni, mihin sinä olet menossa,
mistä löytäisin lohdutuksen?
Jäisinkö tänne, vai kätkeytisinkö vuorten ja
kukkuloiden taa?
Maailmasta ei ole apua,
ja sydämeni on täynnä tuskaa häpeällisen
tekoni vuoksi,
kun palvelija on kieltänyt Herransa.

20. KORAALI

Pietari, joka ajattelemattomuuttaan
kieltää Jumalansa,
katuu kuitenkin vakavasti
ja itkee katkerasti.
Jeesus, katso minunkin puoleeni,
ellen ymmärrä katua;
jos olen tehnyt väärin,
herätä omatuntoni!

Toinen osa

Zweiter Teil

21. CHORAL

Christus, der uns selig macht,
kein Bö's' hat begangen,
der ward für uns in der Nacht
als ein Dieb gefangen,
geführt für gottlose Leut
und fälschlich verklaget,
verlacht, verhöhnt und verspeit,
wie denn die Schrift saget.

22. REZITATIV (EVANGELIST, PILATUS)

Da führeten sie Jesum von Kaipha
vor das Richthaus, und es war frühe.
Und sie gingen nicht in das Richthaus,
auf dass sie nicht unrein würden,
sondern Ostern essen möchten.
Da ging Pilatus zu ihnen heraus
und sprach:
„Was bringet ihr für Klage wider diesen
Menschen?“
Sie antworteten und sprachen zu ihm:

23. CHOR

„Wäre dieser nicht ein Übeltäter, wir hätten dir
ihn nicht überantwortet!“

24. REZITATIV (EVANGELIST, PILATUS)

Da sprach Pilatus zu ihnen:
„So nehmet ihr ihn hin, und richtet ihn
nach eurem Gesetze!“
Da sprachen die Jüden zu ihm:

25. CHOR

„Wir dürfen niemand töten!“

26. REZITATIV (EVANGELIST, JESUS, PILATUS)

Auf dass erfüllet würde das Wort Jesu,
welches er sagte, da er deutete, welches Todes
er sterben würde. Da ging Pilatus wieder hinein
in das Richthaus und rief Jesu und sprach zu
ihm:
„Bist du der Jüden König?“

21. KORAALI

K Kristus, joka antaa meille autuuden,
ei ole tehnyt mitään paha,
kuitenkin hänet meidän tähtemme yöllä
vangittiin kuin hän olisi ollut varas.
Jumalattomat ihmiset veivät hänet pois
ja esittivät vääriä syytöksiä häntä vastaan,
nauroivat, pilkkasivat ja sylkivät häntä,
kuten kirjoitukset ennustavat.

22. RESITATIIVI (EVANKELISTA, PILATUS)

He veivät Jeesuksen Kaifaan luota
oikeustalon eteen, ja oli jo aikainen aamu.
Itse he eivät menneet taloon sisälle,
etteivät saastuisi,
vaan voisivat syödä pääsiäisaterian.
Silloin Pilatus meni ulos heidän luokseen
ja kysyi:
”Mistä te syytätte tätä miestä?”

He vastasivat hänelle sanoen:

23. KUORO

”Ellei hän olisi pahantekijä, emme olisi luovutta-
neet häntä sinulle!”

24. RESITATIIVI (EVANKELISTA, PILATUS)

Niin Pilatus sanoi heille:
”Ottakaa siis hänet ja tuomitkaa
oman lakinne mukaan!”
Niin juutalaiset vastasivat hänelle:

25. KUORO

”Emmehan me saa tappaa ketään!”

26. RESITATIIVI (EVANKELISTA, JESUS, PILATUS)

Että ne Jeesuksen sanat kävisivät toteen,
joita hän käytti kertoessaan, millaisella kuole-
malla hän tulisi kuolemaan. Niin Pilatus meni
taas sisälle oikeustaloon ja puhutteli Jeesusta
kysyen:
”Oletko sinä juutalaisten kuningas?”

Jesus antwortete: „Redest du das von dir selbst, oder habens dir andere von mir gesagt?“

Pilatus antwortete:

„Bin ich ein Jude?“

Dein Volk und die Hohenpriester haben dich mir überantwortet; was hast du getan?“

Jesus antwortete: „Mein Reich ist nicht von dieser Welt, wäre mein Reich von dieser Welt, meine Diener würden darob kämpfen, dass ich den Juden nicht überantwortet würde; aber nun ist mein Reich nicht von dannen.“

27. CHORAL

Ach, großer König, groß zu allen Zeiten,
wie kann ich gnugsam diese Treu ausbreiten?
Keins Menschen Herze mag indes ausdenken,
was dir zu schenken.

Ich kann's mit meinen Sinnen nicht erreichen,
womit doch dein Erbarmen zu vergleichen.
Wie kann ich dir denn deine Liebestaten
im Werk erstatten?

28. REZITATIV (EVANGELIST, JESUS, PILATUS)

Da sprach Pilatus zu ihm: „So bist du dennoch ein König?“ Jesus antwortete: „Du sagst's, ich bin ein König. Ich bin dazu geboren und in die Welt kommen, dass ich die Wahrheit zeugen soll. Wer aus der Wahrheit ist, der höret meine Stimme.“

Spricht Pilatus zu ihm:

„Was ist Wahrheit?“

Und da er das gesaget, ging er wieder hinaus zu den Juden und spricht zu ihnen:

„Ich finde keine Schuld an ihm.

Ihr habt aber eine Gewohnheit, dass ich euch einen losgebe; wollt ihr nun, dass ich euch der Juden König losgebe?“

Da schriegen sie wieder allesamt und sprachen:

29. CHOR

„Nicht diesen, sondern Barrabam!

30. REZITATIV (EVANGELIST)

Barrabas aber war ein Mörder.

Da nahm Pilatus Jesum und geisselte ihn.

Jeesus vastasi: ”Kysytkö tätä omasta aloitteestasi, vai ovatko toiset sellaista minusta väittäneet?”

Pilatus vastasi:

”Olenko minä mikään juutalainen?”

Oma kansasi ja sen ylipapit ovat luovuttaneet sinut minulle; mitä sinä olet tehnyt?”

Jeesus vastasi: ”Ei minun valtakuntani ole tästä maailmasta. Jos se olisi, olisivat palvelijani taistelleet sen puolesta, eikä minua olisi luovutettu juutalaisten käsiin.

Mutta kuten sanoin, ei valtakuntani ole täältä.”

27. KORAALI

Oi suuri Kuningas, suuri nyt ja aina, miten
voisin riittävästi tuoda esiin uskollisuuteni?
Eihän kenenkään ihmisen sydän voi kuvitella
lahjaa, joka olisi Sinun arvoisesi.
Mielessäni en yllä mihinkään,
mikä olisi verrattavissa Sinun armoosi.
Miten voisin milloinkaan
korvata sinun rakkaudentöitäsi?

28. RESITATIIVI, (EVANKELISTA, JEEBUS, PILATUS)

Niin Pilatus kysyi häneltä: ”Sinä siis kuitenkin olet kuningas?” Jeesus vastasi: ”Sinähän siinä sanot, että minä olisin kuningas. Minä olen syntynyt ja tullut maailmaan julistamaan totuutta. Jokainen, joka on totuudesta, kuulee minun ääneni.”

Pilatus sanoi hänelle:

”Mikä on totuus?”

Ja tämän sanottuaan hän meni takaisin ulos juutalaisten luokse ja sanoi heille:

”En minä löydä mitään syytä tästä miehestä.

Onhan tapana, että pääsiäiseksi päästän teille yhden vangin vapaaksi. Tahdotteko nyt, että päästän tämän juutalaisten kuninkaan?”

Silloin he kaikki huusivat sanoen:

29. KUORO

”Ei tätä, vaan päästä Barabbas!”

30. RESITATIIVI (EVANKELISTA)

Mutta Barabbas oli ryöväri ja murhamies.

Silloin Pilatus ruoskitutti Jeesuksen.

31. ARIOSO (BASS)

Betrachte, meine Seel, mit ängstlichem Vergnügen, mit bitterer Lust und halb beklemmtem Herzen dein höchstes Gut in Jesu Schmerzen, wie dir auf Dornen, so ihn stechen, die Himmelschlüsselblumen blühen! Du kannst viel süsse Frucht von seiner Wermut brechen, drum sieh ohn Unterlass auf ihn.

32. ARIE (TENOR)

Erwäge, wie sein blutgefärbter Rücken in allen Stücken dem Himmel gleiche geht; daran, nachdem die Wasserwogen von unsrer Sündflut sich verzogen, der allerschönste Regenbogen als Gottes Gnadenzeichen steht.

33. REZITATIV (EVANGELIST)

Und die Kriegsknechte flochten eine Krone von Dornen und setzten sie auf sein Haupt und legten ihm ein Purpurkleid an und sprachen:

34. CHOR

„Sei gegrüßet, lieber Jüdenkönig!“

35. REZITATIV (EVANGELIST, PILATUS)

Und gaben ihm Backenstreich. Da ging Pilatus wieder heraus und sprach zu ihnen:

„Sehet, ich führe ihn heraus zu euch, dass ihr erkennt, dass ich keine Schuld an ihm finde.“ Also ging Jesus heraus, und trug eine Dornenkrone und Purpurkleid.

Und er sprach zu ihnen: „Sehet, welch ein Mensch!“ Da ihn die Hohenpriester und die Diener sahen, schrieen sie und sprachen:

36. CHOR

„Kreuzige!“

37. REZITATIV (EVANGELIST, PILATUS)

Pilatus sprach zu ihnen: „Nehmet ihr ihn hin und kreuziget ihn; denn ich finde keine Schuld an ihm!“

31. ARIOSO (BASSO)

Katso, sieluni, auvoisena läpi tuskan, ilolla läpi katkeruuden, pakahtuvin sydämin, kuinka Jeesuksen tuskista sinulle kasvaa taivaan avaimina korkein hyvyys kevätessikojen lailla. Hänen koiruohonkatkera kalkkinsa tuottaa sinulle pelkkiä makeita hedelmiä kunhan alituisesti kohotat katseesi hänen puoleensa.

32. AARIA (TENORI)

Ajattele, sieluni, pelokkaalla tyydytyksellä, katkeralla ilolla ja puoliksi ahdistunein sydämin, että Jeesuksen tuskat ovat kallein omaisuutesi, miten orjantappurat, jotka häntä niin pistävät, puhkeavat kukkiin, jotka avaavat meille taivaan! Sinun suussasi muuttuu suloisiksi hedelmiksi hänen karvas kalkkinsa; suuntaa siis herkeämättä katseesi Häneen.

33. RESITATIIVI (EVANKELISTA)

Ja sotilaat punoivat kruunun orjantappuroista, panivat sen hänen päähänsä, pukivat hänet purppuranväriseen vaippaan sanoen:

34. KUORO

”Ole tervehditty, rakas juutalaisten kuningas!”

35. RESITATIIVI (EVANKELISTA, PILATUS)

Ja antoivat hänelle korvapuusteja. Niin Pilatus meni taas ulos puhumaan juutalaisille:

”Katsokaa, minä tuon hänet ulos luoksenne, että huomaisitte, etten löydä hänestä mitään syytä.” Niin Jeesus meni ulos orjantappurakruunu päässä ja purppuravaippa yllään.

Ja Pilatus sanoi heille: ”Katsokaa, tällainen ihminen hän on!” Kun ylipapit ja palvelijat näkivät hänet, he huusivat:

36. KUORO

”Ristiinnaulitse!”

37. RESITATIIVI (EVANKELISTA, PILATUS)

Pilatus sanoi heille: ”Ottakaa te hänet ja ristiinnaulitkaa; minä en löydä hänestä yhtäkään syytä!”

Die Jüden antworteten ihm:

38. CHOR

„Wir haben ein Gesetz, und nach dem Gesetz soll er sterben, denn er hat sich selbst zu Gottes Sohn gemacht.“

39. REZITATIV (EVANGELIST, JESUS, PILATUS)

Da Pilatus das Wort hörete, fürchtet' er sich noch mehr und ging wieder hinein in das Richt- haus und spricht zu Jesu: „Von wannen bist du?“ Aber Jesus gab ihm keine Antwort.

Da sprach Pilatus zu ihm: „Redest du nicht mit mir? Weissest du nicht, dass ich Macht habe, dich zu kreuzigen, und Macht habe, dich loszugeben?“

Jesus antwortete: „Du hättest keine Macht über mich, wenn sie dir nicht wäre von oben herab gegeben; darum, der mich dir überantwortet hat, der hat's gröss're Sünde.“ Von dem an trachtete Pilatus, wie er ihn losliesse.

40. CHORAL

Durch dein Gefängnis, Gottes Sohn,
muss uns die Freiheit kommen;
Dein Kerker ist der Gnadenthron,
die Freistatt aller Frommen;
denn gingst du nicht die Knechtschaft ein,
müsst unsre Knechtschaft ewig sein.

41. REZITATIV (EVANGELIST)

Die Jüden aber schrieen und sprachen:

42. CHOR

„Lässest du diesen los, so bist du des Kaisers Freund nicht; denn wer sich zum Könige macht, der ist wider den Kaiser!“

43. REZITATIV (EVANGELIST, PILATUS)

Da Pilatus das Wort hörete, führete er Jesum heraus und satzte sich auf den Richtstuhl, an der Stätte, die da heisset: Hochpflaster, auf ebräisch aber: Gabbatha.

Es war aber der Rüsttag in Ostern um die sechste Stunde, und er spricht zu den Jüden: „Sehet, das ist euer König!“
Sie schrieen aber:

Juutalaiset vastasivat:

38. KUORO

”Meillä on lakimme, ja sen lain mukaan hänen on kuoltava, sillä hän on itse korottanut itsensä Jumalan Pojaksi.”

39. RESITATIIVI (EVANKELISTA, JEESUS, PILATUS)

Kun Pilatus sen kuuli, hän pelästyi entistä enemmän ja meni takaisin sisälle oikeustaloon ja sanoi Jeesukselle: ”Mistä sinä olet lähtöisin?” Mutta Jeesus ei vastannut hänelle.

Niin Pilatus sanoi hänelle: ”Miksi sinä et puhu minulle? Etkö tiedä, että minulla on valta ristiinnaulituttaa sinut, ja valta päästää sinut vapaaksi?”

Jeesus vastasi: ”Ei sinulla olisi mitään valtaa minuun, ellei sitä olisi annettu sinulle ylhäältä. Niinpä se, joka minut luovutti sinun käsiisi, on suurempi syyllinen.” Siitä alkaen Pilatus mietti, miten voisi vapauttaa Jeesuksen.

40. KORAALI

Sinun vankeutesi kautta, Jumalan Poika,
on meille koittanut vapaus;
Sinun vankilasi on armoistuin,
vanhurskaiden turvapaikka;
sillä jollet Sinä olisi alistunut orjuuteen,
olisi meidän orjuutemme ollut ikuista.

41. RESITATIIVI (EVANKELISTA)

Mutta juutalaiset huusivat:

42. KUORO

”Jos päästät tämän, et ole keisarin ystävä, sillä jokainen, joka asettuu kuninkaaksi, on keisaria vastaan!”

43. RESITATIIVI (EVANKELISTA, PILATUS)

Kun Pilatus tämän kuuli, hän toi Jeesuksen ulos ja istui tuomaristuimelle paikalla, jota kutsutaan Kivipihaksi, hepreaksi se on Gabbata.

Oli pääsiäisen valmistuspäivä, noin kuudes tunti, kun hän puhui juutalaisille:
”Katsokaa, tässä on kuninkaanne!”
He huusivat:

44. CHOR

„Weg, weg mit dem, kreuzige ihn!“

45. REZITATIV (EVANGELIST, PILATUS)

Spricht Pilatus zu ihnen:

„Soll ich euren König kreuzigen?“

Die Hohenpriester antworteten:

46. CHOR

„Wir haben keinen König,
denn den Kaiser!“

47. REZITATIV (EVANGELIST)

Da überantwortete er ihn, dass er gekreuziget würde. Sie nahmen aber Jesum und führeten ihn hin. Und er trug sein Kreuz und ging hinaus zur Stätte, die da heisset: Schädelstätt, welche heisset auf Ebräisch: Golgatha.

48. ARIE (BASS) UND CHOR

Eilt, ihr angefochtenen Seelen,
aus euren Marterhöhlen,
eilt – Wohin? – nach Golgatha!
Nehmet an des Glaubens Flügel,
fliehet – Wohin? – zum Kreuzeshügel,
eure Wohlfahrt blüht allda!

49. REZITATIV (EVANGELIST)

Allda kreuzigten sie ihn, und mit ihm zween andere zu beiden Seiten, Jesum aber mitten inne. Pilatus aber schrieb eine Überschrift und satzte sie auf das Kreuz, und war geschrieben:
„Jesus von Nazareth, der Jüden König.“
Diese Überschrift lasen viele Jüden, denn die Stätte war nahe bei der Stadt, da Jesus gekreuziget ist. Und es war geschrieben auf ebräische, griechische und lateinische Sprache.
Da sprachen die Hohenpriester der Jüden zu Pilato:

50. CHOR

„Schreibe nicht: ‚der Jüden König‘, sondern dass er gesaget habe: ‚Ich bin der Jüden König‘.“

44. KUORO

”Vie se pois, ristiinnaulitse hänet!”

45. RESITATIIVI (EVANKELISTA, PILATUS)

Niin Pilatus kysyi heiltä:

”Onko minun ristiinnaulittava teidän kuninkaanne?”

Ylipapit vastasivat:

46. KUORO

”Ei meillä mitään kuningasta ole,
meillähän on keisari!”

47. RESITATIIVI (EVANKELISTA)

Silloin hän luovutti hänet ristiinnaulittavaksi. He ottivat Jeesuksen ja veivät hänet mukanaan. Hän kantoi itse ristiään kulkiessaan paikalle, jota kutsutaan Pääkallonpaikaksi, hepreaksi sen nimi on Golgata.

48. AARIA (BASSO) JA KUORO

Kiiruhtakaa, te vaivatut sielut,
tulkaa ulos kidutusluolistanne.
Kiiruhtakaa – Minne? – Golgatalle!
Ottakaa käyttöön uskon siivet,
paetkaa – Minne? – Ristinkukkulalle,
siellä teidän autuutenne puhkeaa kukkaan!

49. RESITATIIVI (EVANKELISTA)

Siellä he ristiinnaulitsivat hänet ja kaksi muuta, yhden hänen kummallekin puolelleen, ja Jeesuksen keskelle. Pilatus kirjoitutti taulun ristiin kiinnitettäväksi, ja siihen oli kirjoitettu: ”Jeesus Nasaretilainen, Juutalaisten Kuningas”. Tämän kirjoituksen lukivat monet juutalaiset, sillä se paikka, jossa Jeesus ristiinnaulittiin, oli lähellä kaupunkia, ja teksti oli kirjoitettu hepreaksi, kreikaksi ja latinaksi. Niin juutalaisten ylipapit sanoivat Pilatukselle:

50. KUORO

”Älä kirjoita: ’Juutalaisten Kuningas’, vaan että hän on sanonut: ’Minä olen juutalaisten kuningas’.”

51. REZITATIV (EVANGELIST, PILATUS)

Pilatus antwortet: „Was ich geschrieben habe, das habe ich geschrieben.“

52. CHORAL

In meines Herzens Grunde,
dein Nam und Kreuz allein
funkelt all Zeit und Stunde,
drauf kann ich fröhlich sein.
Erschein mir in dem Bilde
zu Trost in meiner Not,
wie du, Herr Christ, so milde,
dich hast geblut' zu Tod!

53. REZITATIV (EVANGELIST, PILATUS)

Die Kriegsknechte aber, da sie Jesum gekreuziget hatten, nahmen seine Kleider und machten vier Teile, einem jeglichen Kriegsknechte sein Teil, dazu auch den Rock. Der Rock aber war ungenähet, von oben an gewürket durch und durch. Da sprachen sie untereinander:

54. CHOR

„Lasset uns den nicht zerteilen,
sondern darum losen, wes er sein soll!“

55. REZITATIV (EVANGELIST, JESUS)

Auf dass erfüllet würde die Schrift, die da saget:
„Sie haben meine Kleider unter sich geteilet und haben über meinen Rock das Los geworfen.“
Solches taten die Kriegsknechte. Es stund aber bei dem Kreuze Jesu seine Mutter und seiner Mutter Schwester, Maria, Kleophas Weib, und Maria Magdalena. Da nun Jesus seine Mutter sahe und den Jünger dabei stehen, den er lieb hatte, spricht er zu seiner Mutter:
„Weib, siehe, das ist dein Sohn!“
Darnach spricht er zu dem Jünger:
„Siehe, das ist deine Mutter!“

56. CHORAL

Er nahm alles wohl in acht
in der letzten Stunde,
seine Mutter noch bedacht,
setzt ihr ein' Vormunde.
O Mensch, mache Richtigkeit,
Gott und Menschen liebe,

51. RESITATIIVI (EVANKELISTA, PILATUS)

Pilatus vastasi: ”Minkä kirjoitin, sen kirjoitin.”

52. KORAALI

Syvälle sydämessäni
vain Sinun nimesi ja ristisi
säkenöivät joka hetki,
siitä saan iloita.
Ilmesty minulle, laupias Kristus
lohduksi hädässäni
sellaisena, miltä näytit
vuodatettuasi veresi kuolemaan asti.

53. RESITATIIVI (EVANKELISTA)

Mutta sotilaat ottivat ristiinnaulittuaan
Jeesuksen hänen vaatteensa ja jakoivat ne neljään osaan, kukin sotilas sai oman osansa, sitten jäi jäljelle ihokas. Mutta ihokas oli saumaton, ylhäältä alas asti samaa kudosta. Niin he puhuivat keskenään:

54. KUORO

”Ei leikata sitä rikki,
vaan heitetään arpaa, kuka sen saa!”

55. RESITATIIVI (EVANKELISTA, JESUS)

Että se kirjoitus kävisi toteen, jossa sanotaan:
”He ovat jakaneet keskenään minun vaatteeni ja heittäneet puvustani arpaa.”
Juuri näin sotilaat tekivät. Mutta Jeesuksen ristin juurella seisoivat hänen äitinsä ja tämän sisar sekä Klopaksen vaimo Maria ja vielä Maria Magdaleena. Kun Jeesus nyt näki äitinsä ja sen opetuslapsen, jota hän rakasti, seisomassa siinä, hän sanoi äidilleen:
”Vaimo katso, tässä on poikasi!”
Sen jälkeen hän sanoi opetuslapselle:
”Katso, tässä on äitisi!”

56. KORAALI

Hän huolehti kaikesta
viimeisellä hetkelläänkin,
äitiään ajatellen
hän järjesti tälle holhoojan.
Oi ihminen, tee niinkuin oikein on,
rakasta Jumalaa ja muita ihmisiä,

stirb darauf ohn alles Leid,
und dich nicht betrübe!

silloin voit kuolla pelkäämättä
ja murehtimatta!

57. REZITATIV (EVANGELIST, JESUS)

Und von Stund an nahm sie der Jünger zu sich.
Darnach, als Jesus wusste, dass schon alles
vollbracht war, dass die Schrift erfüllet würde,
spricht er: „Mich dürstet!“ Da stund ein Gefässe
voll Essigs. Sie fülleten aber einen Schwamm
mit Essig und legten ihn um einen Isopen, und
hielten es ihm dar zum Munde. Da nun Jesus
den Essig genommen hatte, sprach er:
„Es ist vollbracht!“

57. RESITATIIVI (EVANKELISTA, JEESUS)

Ja siitä hetkestä alkaen se opetuslapsi otti
Jeesuksen äidin luokseen. Kun Jeesus tiesi, että
kaikki jo oli täytetty, hän sanoi, että kirjoitus
kävisi toteen: ”Minun on jano!” Siinä oli astia
täynnä hapanviiniä. He täyttivät sienen viinillä,
asettivat sen iisoppiro’on päähän ja kohottivat
sen Jeesuksen huulille. Kun Jeesus oli juonut
viinin, hän sanoi:
”Se on täytetty!”

58. ARIE (ALT)

Es ist vollbracht!
O Trost vor die gekränkten Seelen!
Die Trauernacht lässt nun die letzte Stunde zählen.
Der Held aus Juda siegt mit Macht
und schliesst den Kampf.
Es ist vollbracht!

58. AARIA (ALTTO)

Se on täytetty!
Oi mikä lohtu ahdistuneille sieluille!
Surun yön viimeiset hetket ovat käsillä.
Juudean sankari voittaa voimallaan
ja päättää näin taistelun.
Se on täytetty!

59. REZITATIV (EVANGELIST)

Und neiget das Haupt und verschied.

59. RESITATIIVI (EVANKELISTA)

Ja Hän kallisti päänsä ja antoi henkensä.

60. ARIE (BASS) UND CHOR

Mein teurer Heiland, lass dich fragen,
da du nunmehr ans Kreuz geschlagen
und selbst gesagt: „Es ist vollbracht!“,
bin ich vom Sterben
frei gemacht?
Kann ich durch deine Pein
und Sterben
das Himmelreich ererben?
Ist aller Welt Erlösung da?
Du kannst vor Schmerzen zwar nichts sagen;
doch neigest du das Haupt und sprichst still-
schweigend: „ja!“

60. AARIA (BASSO) JA KUORO

Kallis Vapahtajani, saanhan kysyä,
kun nyt sinut on ristiinnaulittu
ja itse olet sanonut: ”Se on täytetty!”,
niin onko minut nyt vapautettu
kuoleman vallasta?
Voinko minä sinun kärsimyksesi
ja kuolemasi tähden
periä Taivaan valtakunnan osallisuuden?
Onko tämä koko maailman lunastus?
Tuskiltasi sinä et tosin pysty puhumaan;
mutta sinä taivutat päätäsi myöntymisen
merkinä ja sanot äänettömästi: ”Kyllä on!”

Choir:

*Jesu, der du warest tot,
lebest nun ohn Ende,
in der letzten Todesnot
nirgend mich hinwende
als zu dir, der mich versühnt,
o du lieber Herre!
Gib mir nur, was du verdient,
mehr ich nicht begehre!*

Kuoro:

*Jeesus, sinä, joka olit kuollut,
elätkin nyt loppumattomasti.
Viimeisessä kuolemanhädässäni
en käännä kenenkään muun puoleen,
vain sinun puoleesi, joka olet minut lunastanut.
Oi rakas Herrani!
Anna minulle vain se, minkä minulle ansaitsit,
muuta en pyydä!*

61. REZITATIV (EVANGELIST)

Und siehe da, der Vorhang im Tempel zerriss
in zwei Stück von oben an bis unten aus.
Und die Erde erbebete, und die Felsen zerrissen,
und die Gräber täten sich auf,
und stunden auf viel Leiber der Heiligen.

62. ARIOSO (TENOR)

Mein Herz, indem die ganze Welt
bei Jesu Leiden gleichfalls leidet,
die Sonne sich in Trauer kleidet,
der Vorhang reisst, der Fels zerfällt,
die Erde bebt, die Gräber spalten,
weil sie den Schöpfer sehn erkalten,
was willst du deines Ortes tun?

63. ARIE (SOPRAN)

Zerfließe, mein Herze, in Fluten der Zähren
dem Höchsten zu Ehren!
Erzähle der Welt und dem Himmel die Not:
Dein Jesus ist tot!

64. REZITATIV (EVANGELIST)

Die Jüden aber, dieweil es der Rüsttag war,
dass nicht die Leichname
am Kreuze blieben den Sabbat über
(denn desselbigen Sabbats Tag war sehr gross),
baten sie Pilatum, dass ihre Beine
gebrochen und sie abgenommen würden.
Da kamen die Kriegsknechte und brachen
dem ersten die Beine und dem andern,
der mit ihm gekreuziget war.
Als sie aber zu Jesu kamen, da sie sahen,
dass er schon gestorben war, brachen sie ihm
die Beine nicht; sondern der Kriegsknechte
einer eröffnete seine Seite mit einem Speer,
und alsobald ging Blut und Wasser heraus.
Und der das gesehen hat, der hat es bezeuget,
und sein Zeugnis ist wahr,
und derselbige weiss, dass er die Wahrheit
saget, auf dass ihr gläubet.
Denn solches ist geschehen, auf dass die Schrift
erfüllet würde:
„Ihr sollet ihm kein Bein zerbrechen“.
Und abermal spricht eine andere Schrift:
„Sie werden sehen, in welchen sie gestochen
haben!“

61. RESITATIIVI (EVANKELISTA)

Ja katso, temppelein esirippu
repsi kahtia ylhäältä alas asti.
Ja maa vapisi, ja kalliot halkesivat,
ja haudat aukenivat,
ja monien pyhien ruumiit nousivat ylös.

62. ARIOSO (TENORI)

Sydämeni, nyt kun koko maailma
Jeesuksen kärsiessä kärsii samalla tavalla,
aurinkokin pukeutuu suruasuun,
esirippu repeää, kallio halkeaa,
maa järisee, haudat aukenevat
nähdessään Luojan kylmenevän,
niin mitä sinä, sydän, voit puolestasi tehdä?

63. AARIA (SOPRAANO)

Vuodata, sydämeni, kyynelvirtoja
Korkeimman kunniaksi.
Kerro maailmalle, kerro taivaalle tuskasi:
sinun Jeesuksesi on kuollut.

64. RESITATIIVI (EVANKELISTA)

Mutta koska juutalaiset aattopäivän takia
eivät halunneet, että ruumiit
olisivat jääneet ristille sapatin yli
(sillä juuri tämä sapatti oli erityisen suuri juhla),
he pyysivät Pilatukselta, että tuomittujen jalat
murskattaisiin ja heidät otettaisiin alas risteiltään.
Niin sotilaat tulivat ja murskasivat
jalat molemmilta ryöväreiltä,
jotka oli ristiinnaulittu Jeesuksen kanssa.
Mutta Jeesuksen luokse tultuaan ja nähtyään,
että hän oli jo kuollut, he eivät murtaneetkaan
Hänen sääriluitaan; vaan eräs sotilaista puhkaisi
Hänen kylkensä keihäällään,
ja heti siitä vuoti verta ja vettä.
Ja se joka sen näki, on sen todistanut,
ja hänen todistuksensa on totta.
Ja hän tietää puhuvansa totta,
että te uskoisitte.
Sillä näin on tapahtunut, että kirjoitus kävisi
toteen:
”Älkää murtako häneltä ainuttakaan luuta.”
Ja vielä sanoo toinen kirjoitus:
”Silloin he näkevät, kenet ovat lävistäneet!”

65. CHORAL

O hilf, Christe, Gottes Sohn,
 durch dein bitter Leiden,
 dass wir dir stets untertan
 all Untugend meiden,
 deinen Tod und sein Ursach
 fruchtbarlich bedenken,
 dafür, wiewohl arm und schwach,
 dir Dankopfer schenken!

66. REZITATIV (EVANGELIST)

Darnach bat Pilatum Joseph von Arimathia, der ein Jünger Jesu war (doch heimlich aus Furcht vor den Jüden) dass er möchte abnehmen den Leichnam Jesu. Und Pilatus erlaubete es. Derowegen kam er und nahm den Leichnam Jesu herab. Es kam aber auch Nikodemus, der vormals bei der Nacht zu Jesu kommen war, und brachte Myrrhen und Aloen untereinander bei hundert Pfunden. Da nahmen sie den Leichnam Jesu, und bunden ihn in leinen Tücher mit Spezereien, wie die Jüden pflegen zu begraben. Es war aber an der Stätte, da er gekreuziget ward, ein Garten, und im Garten ein neu Grab, in welches niemand je geleget war. Dasselbst hinlegten sie Jesum, um des Rüsttags willen der Jüden, dieweil das Grab nahe war.

67. CHOR

Ruht wohl, ihr heiligen Gebeine,
 die ich nun weiter nicht beweine,
 ruht wohl und bringt auch mich
 zur Ruh!
 Das Grab, so euch bestimmt ist
 und ferner keine Not umschliesst,
 macht mir den Himmel auf
 und schliesst die Hölle zu.

68. CHORAL

Ach Herr, lass dein lieb Engelein
 am letzten End die Seele mein
 in Abrahams Schoss tragen,
 den Leib in seim Schlafkämmerlein
 gar sanft ohn einge Qual und Pein
 ruhn bis am jüngsten Tage!
 Alsdenn vom Tod erwecke mich,

65. KORAALI

Oi auta, Kristus, Jumalan Poika,
 katkeran piinasi tähden,
 että me aina tahtoo si alistuen
 välttäisimme kaikkea pahaa;
 että kuolemaasi ja sen syytä
 oikealla tavalla muistaisimme
 ja että, vaikka olemmekin köyhiä ja heikkoja,
 antaisimme sinulle siitä kiitosuhrin.

66. RESITATIIVI (EVANKELISTA)

Tämän jälkeen Joosef Arimatialainen, joka hänkin oli Jeesuksen opetuslapsi, pyysi (juutalaisia pelätessään tosin salaa) Pilatukselta Jeesuksen ruumista. Ja Pilatus lupasi sen hänelle. Niinpä hän tuli ja otti Jeesuksen ruumiin alas ristiltä. Paikalle saapui myös Nikodemus, joka aikoinaan oli yöllä tullut Jeesuksen luo; hän toi mukanaan myrrhan ja aloen sekoitusta noin sata naulaa. He ottivat Jeesuksen ruumiin alas ristiltä ja kietoivat sen yrttien kanssa käärinliinoihin niinkuin juutalaisilla oli tapana haudata vainajansa. Mutta sen paikan lähellä, jossa hänet ristiinnaulittiin, oli puutarha ja puutarhassa uusi hauta, jossa ei vielä kukaan ollut ollut haudattuna. Siihen he hautasivat Jeesuksen juutalaisten valmistuspäivän vuoksi, sillä se hauta oli lähellä.

67. KUORO

Levätkää rauhassa, pyhät jäsenet,
 joita en enää surren itke;
 levätkää rauhassa, ja saattakaa minutkin
 rauhaan.
 Se hauta, joka on teille annettu,
 ja johon ei enää liity tuskaa eikä hätää,
 aukaisee minulle Taivaan
 ja sulkee Helvetin.

68. KORAALI

Voi Herra, anna rakkaiden enkeleittesi
 lopun tullessa kantaa sieluni
 Abrahamin helmaan;
 ruumis nukkukoon lepokammiossaan
 suloista unta ilman tuskaa ja piinaa
 viimeiseen päivään asti!
 Herätä minut silloin kuolleista,

dass meine Augen sehen dich
in aller Freud, o Gottes Sohn,
mein Heiland und Genadenthron!
Herr Jesu Christ, erhöre mich,
ich will dich preisen ewiglich!

niin että silmäni saavat nähdä sinut
ja riemuita, oi Jumalan Poika,
Vapahtajani ja Armoistuimeni!
Herra Jeesus Kristus, kuule minua,
minä tahdon ylistää sinua iankaikkisesti!

Suomenmos: Erkki Pullinen

No ei tarvitsekaan! Uudistunut Rondo-lehti tarjoaa koko esittävän taiteen estradin yhdellä tilauksella. Musiikin ytimessä viihtynyt lehti on ottanut rohkean askeleen kulisseista valokeilaan – nyt mukana on myös teatterin taikaa ja tanssin rytmiä. Elämyksellisiä artikkeleita luettavaksi paperilta ja verkosta.

**Tutustu nyt uuteen Rondon
-20%:n tarjoushinnalla!**

**Etkö malta valita musiikin,
teatterin ja tanssin välillä?**

rondo.fi

4 numeroa
+ koko
verkkosisältö
49,00€

VOCES8 & PÉTUR SAKARI

9.11.2025 19.00

Musiikkitalo, Helsinki • Musikhuset, Helsingfors

 musiikkitalo.fi

Esiintyjät

TUULI LINDEBERG, SOPRAANO

tunnetaan erityisesti barokkiajan ja oman aikamme laulumusiikin esittäjänä. Hän laulaa säännöllisesti Suomen parhaiden orkesterien ja kamariyhtyeiden kanssa ja esiintyy ahkerasti maamme klassisen musiikin näyttämöillä, konserttisarjoissa ja festivaaleilla. Esiintymistyönsä ohella Tuuli nauttii opettamisesta, unohdetun vokaaliohjelmiston esiin kaivelusta ja ohjelmistosuunnittelusta. Hän opettaa sivutoimisesti omien erikoistumisalojensa laulumusiikkia Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa sekä toimii Musica nova Helsinki -nykymusiikkifestivaalin taiteellisena johtajana. Lindeberg työskentelee parhaillaan Taiken myöntämällä 3-vuotisella taiteilija-apurahalla. Tuuli Lindeberg debytoi Cantores Minores -kuoron solistina J.S. Bachin Messu h-mollissa vuonna 2011.

JENI PACKALÉN, MEZZOSOPRAANO

opiskeli laulua Sibelius-Akatemiassa, josta hän valmistui vuonna 2020. Packalén on palkittu Lappeenrannan laulukilpailuissa toisella palkinnolla 2008 ja vuonna 2009 hän oli Suomen Wagner-seu-

ran Bayreuth-stipendiaatti. Packalén debytoi Suomen kansallisoopperassa syksyllä 2009 ja on vierailut siellä säännöllisesti. Hän on esiintynyt lisäksi mm. Kuhmon Kamarimusiikkijuhlilla ja Naantalin musiikkijuhlilla. Packalén on esittänyt laajan kirjon oratoriokirjallisuutta yhdessä mm. Radion sinfoniaorkesterin ja Suomalaisen barokkiorkesterin kanssa. Jeni Packalén debytoi Cantores Minores -kuoron solistina Mendelssohnin Paulus-oratoriossa vuonna 2014. (jenipackalen.com)

NIILLO ERKKILÄ, TENORI

aloitti lauluharrastuksensa 10-vuotiaana Cantores Minores -poikakuorossa. Siitä asti klassinen laulumusiikki on ollut tärkeä osa hänen elämäänsä. Erkkilä viimeistelee parhaillaan laulun maisteriopintoja Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa Rabbe Österholmin johdolla. Hän valmistui vuonna 2019 ammattimuusikoksi laulu pääaineenaan Helsingin Konservatoriolta, missä hänen opettajanaan oli Mika Nikander. Erkkilä on laulanut useiden kirkkoteosten solistina, mm. evankelistana J. S. Bachin Matteus- ja Johannes-passiossa sekä Jouluatoriossa. Oopperaroleista mainittakoon Mozartin Taikahuilun Monostatos ja La Finta Giardinieran Podestà. Erkkilä on kokenut ammattilainen myös ensemblelaulun saralla. Lisäksi hän on esiintynyt Savonlinnan Oopperajuhlilla ja Suomen kansallisoopperassa kuoro-tehtävissä. Niilo Erkkilä debytoi kasvattajakourosnsa solistina J.S. Bachin Johannes-passiossa vuonna 2024.

HEIKKI HATTUNEN, TENORI

on valmistunut teologian ja musiikin maistereiksi. Hattunen työskenteli aluksi ortodoksisena kanttorina Tampereella ja hänet on vihitty diakoniksi. Kangasniemen laulukilpailussa 2016 hänet palkittiin kolmannella palkinnolla. Hattunen teki debyyttinsä Suomen kansallisoopperassa 2018 ja työskentelee siellä nykyisin vakituisena oopperalaulajana. Tällä kaudella hän on laulanut solistiroolissa mm. Oopperan kummituksessa, Salomessa ja Pohjalaisissa. Hattunen on esiintynyt solistina mm. Savonlinnan Oopperajuhlilla sekä Radion sinfoniaorkesterin, Tapiola Sinfoniettan ja Kuopion kaupunginorkesterin kanssa. Cantores Minores -kuoron solistina Heikki Hattunen debytoi Bachin Jouluoratoriossa vuonna 2022. (heikkihattunen.com)

JYRKI KORHONEN, BASSO

aloitti laulajanuransa Cantores Minores -poika-kuorossa vuonna 1972. Hän opiskeli Sibelius-Akatemiassa vuosina 1988–92 Jorma Elorinteen ja Tom Krausen oppilaana. Vuosina 1992–93 hän jatkoi opiskelua Zürichin kansainvälisessä oopperastudiossa, jonka jälkeen hän oli kiinnitettyä 1993–2000 Wiesbadenin ja Darmstadtin oopperoihin. Vuosina 1997–2001 ja 2006 Korhonen lauloi Bayreuthin musiikkijuhlilla. Suomen

kansallisoopperan solistikuntaan Korhonen oli kiinnitettyä vuosina 2001–2020. Hän on vierailut suurissa oopperataloissa mm. Pietarissa, Lontoossa, Milanossa, Madridissa, Tokiossa, Wienissä, Münchenissä ja Pariisissa sekä Savonlinnan Oopperajuhlilla. Cantores Minores -kuoron solistina Jyrki Korhonen debytoi vuonna 1997 W.A. Mozartin Requiemissä ja on toiminut vuodesta 2016 alkaen äänenmuodostuksen opettajana Cantores Minores -musiikkiopistossa.

AARNE PELKONEN, BARITONI

on monipuolinen ooppera- ja konserttilaulaja, joka muistetaan vuoden 2013 Lappeenrannan laulukilpailujen ja 2015 kansainvälisen Sibelius-laulukilpailun voittajana. Hän on esiintynyt kotimaan lisäksi eri puolilla Eurooppaa. Debyyttinsä Suomen kansallisoopperassa Pelkonen teki vuonna 2019 laulaen pääroolin Jaakko Kuusiston oopperassa Jää, jonka jälkeen hän on esiintynyt siellä mm. Mozartin Taikahuilussa ja Brittenin Billy Buddissa. Konserttilaulajana Aarne Pelkosta on kuultu mm. Radion Sinfoniaorkesterin ja Tampere Filharmonian solistina. Vuonna 2023 Pelkonen vietti 10-vuotistaiteilijajuhlaansa ja julkaisi mm. joululevyn Turun filharmonisen orkesterin kanssa sekä liedlevyn pianisti Juho Alakärpän kanssa. Aarne Pelkonen debytoi Cantores Minores -kuoron solistina G.F. Händelin Messias-oratoriossa vuonna 2016. (aarnepelkonen.com)

HANNU NORJANEN

lauloi Cantores Minores -poikakuorossa vuosina 1974–80 ja opiskeli pianon- ja urkujensoittoa Espoon musiikkiopistossa. Sibelius-Akatemiassa hän opiskeli ensin kirkkomusiikkiosastolla, jolta

hän siirtyi kapellimestariluokalle. Norjanen on suorittanut A-tutkinnot urkujensoitossa sekä kuoron- ja orkesterinjohdossa valmistuen musiikin maisteriksi 1999. Vuonna 2015 Norjanen valmistui musiikin tohtoriksi Taideyliopiston Sibelius-Akatemiasta. Kuoronjohtoa hän opiskeli myös Tukholman kuninkaallisessa musiikkikorkeakoulussa mm. Eric Ericsonin johdolla. Hannu Norjanen on työskennellyt monipuolisesti urkurina ja kapellimestarina opiskeluajoista lähtien. Hän on johtanut Tapiolan kamarikuoroa vuodesta 1998. Sibelius-Akatemian tuntiopettajana hän aloitti 1994. Cantores Minores -poikakuoron taiteellisena johtajana ja CM-musiikkiopiston rehtorina Hannu Norjanen on toiminut vuodesta 2005 lähtien. Tasavallan presidentti myönsi Hannu Norjaselle professorin arvonimen vuonna 2022.

CANTORES MINORES

Cantores Minores – Helsingin tuomiokirkon poikakuoro (perustettu vuonna 1952) on Suomen suurin ja ammattimaisin poikakuoro ja kuorokoulu, joka toimii poikien ja nuorten miesten musiikillisena ja henkisenä kasvattajana pääkaupunkiseudulla. Cantores Minores on kuuluisa erityisesti Bachin, Händelin ja Mendelssohnin suurten kirkkomusiikkiteosten produktioistaan ja ammentaa inspiraationsa vahvasti saksalaisesta luterilaisesta poikakuorotraditiosta. Vuosittain Cantores Minores -poikakuorossa ja -musiikkiopistossa laulaa ja opiskelee lähes 400 iältään 3–30 vuotiasta poikaa ja nuorta miestä. 73 vuoden aikana mukana toiminnassa on ollut yli 3 500 kuorolaista.

Cantores Minores esiintyy kotimaansa lisäksi jatkuvasti myös ulkomaisilla kuorofestivaaleilla ja musiikkijuhlilla. Kuoro on tehnyt 69 kansainvälistä konserttikiertuetta mm. Intiaan, Japaniin, Yhdysvaltoihin ja kaikkiaan 23 Euroopan maahan. Vuonna 2024 sai ensi-iltansa kuorosta tehty dokumenttielokuva 'Cantores Minores – Näin unta, että lauloin' (tuotanto: Femkanten Media Oy), joka esitettiin YLE Teemalla joulukuussa 2024 ja on nyt nähtävillä YLE Arenassa. Cantores Mi-

nores on kantaesittänyt vuosina 2024–25 kolme tilausteostaan, joiden säveltäjät ovat Johanna Almark, Markus Fagerudd ja Jan Sandström. Tilaussävellykset liittyvät kuoron 75-vuotisjuhlavuoden 2027 '75 minuuttia motetteja' -projektiin, jossa suomalaisilta ja kansainvälisiltä säveltäjiltä tilataan kestoltaan 3-10 minuutin mittainen motetti poikakuorolle 'a cappella'. Vuoden 2025 ohjelmassa kuorolla on mm. Perinteinen Äitienpäiväkonsertti sekä 70. Kansainvälinen konserttikierue Saksaan. Syyskauden päätapahtuma on XIII Helsingin BACH-viikko, jossa kuoro esittää mm. J.S. Bachin kantaatteja sekä Messun h-molli.

Cantores Minores -poikakuoro tekee tiivistä yhteistyötä koululaitoksen kanssa, minkä tavoitteena on tarjota vakaa ja yhteisöllinen musiikkikasvatuspaikka varhaisnuorille ja lapsille sekä turvata historiallisen poikakuoron perinne Suomessa. Cantores Minores on saanut merkittävää tunnustusta niin musiikillisella kuin kasvatuksellisella saralla. Suomen valtion musiikkitoimikunta myönsi kuorolle Musiikin Valtionpalkinnon vuonna 2014, lokakuussa 2017 kuoro oli yksi viidestä ehdokkaasta Vuosisadan Kulttuuriteko -kategoriansa Vuosisadan Kulttuurigaalassa ja keväällä 2022 kuoro sai Martti Talvela -säätiön stipendin tunnustuksena pitkään jatkuneesta ja merkittävästä laulun sekä musiikin kasvatusyöstä.

Tasavallan presidentti Alexander Stubb ja rouva Suzanne Innes-Stubb ovat kuoron koko toiminnan ja matkojen pysyviä suojelijoita.

SUOMALAINEN BAROKKIORKESTERI

Vuonna 1989 perustettu Suomalainen barokkiorkesteri (FiBO) on ollut koko historiansa ajan monella tavalla edelläkävijä. Alun perin Kuudennen kerroksen orkesteri -nimisenä toimineella orkesterilla oli aluksi tärkeä rooli barokkiliikkeen tuomisessa Suomeen. Nykyään orkesteri tunnetaan Suomessa ja ulkomailla taidokkaista esityksistään, rohkeista ja innovatiivisista työkentelytavoistaan, luovasta ohjelmistosuunnittelustaan ja ainutlaatuisista konsepteistaan, jotka houkuttelevat erilaisia yleisöjä. Ytimessä on barokkimusiikki, mutta orkesteri tarttuu usein myös muiden aikakausien teoksiin varhaisbarokista aina varhaisromantiikkaan asti. FiBO soittaa myös barokkiorkesterille sävellettyä uutta musiikkia ja on kantaesittänyt useita tilaamia teoksia.

Cantores Minores ja Suomalainen barokkiorkesteri aloittivat yhteistyönsä vuonna 2005 J.S. Bachin teoksella *Messu h-molli*. Vuonna 2025 yhteiset projektit saavat vielä jatkoa Bachin *Messu h-molli*- ja *Jouluatorio* -projekteissa. (fibo.fi)

Fibo

SUOMALAINEN
BAROKKIORKESTERI

EUROOPPALAISET
HUIPPUKUOROT –SARJA

Su 5.10.2025
klo 16

Musiikkitalo
Helsinki

HAYDN: VUODENAJAT

Martin Mitterrutzner, tenori
Manuel Walsler, basso
Zürcher Sing-Akademie
Suomalainen barokkiorkesteri
Florian Helgath, johtaja

RITARIHUONEEN
RESIDENSSISARJA

Ke 8.10.2025
klo 19

Ritarihuone
Helsinki

**FLAMENCON
VÄREJÄ
BAROKISSA**

Alba Carmona, flamencolaulu
Fahmi Alqhai, gamba,
sovitukset ja liidus
Accademia del Piacere
Suomalainen barokkiorkesteri

Pe 21.11.2025
klo 19

Ritarihuone
Helsinki

**CONCERTO
GROSSO x 6**

Anthony Marini, viulu ja liidus
Floridante
Suomalainen barokkiorkesteri

Su 21.12.2025
klo 18

Ritarihuone
Helsinki

**RANSKALAINEN
JOULUYÖ**

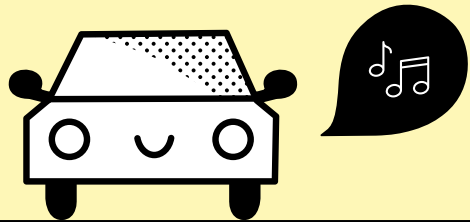
Marc Mauillon, taille ja
laulajien valmennus
Tuuli Lindeberg ja Tuiki
Järvensivu, dessus
Katriina Heikkilä ja Teppo
Lampela, haute-contre
Aarne Mansikka, taille
Tomi Punkeri ja Veikko
Vallinoja, basse-taille
Marianna Henriksson, cembalo,
urut ja liidus
Suomalainen barokkiorkesteri

fibo.fi

Pysäköi 4 h ilmaiseksi

Pysäköitkö
kauppakeskus Kluuviin?
Aimo Park tarjoaa 4 h
pysäköinnin konsertin ajaksi.

Kirjaa autosi rekisteritunnus
tablettiin Tuomiokirkon pää-
sisäänkäynnillä, niin saat edun.

Palvelun tarjoaa: **aimo park**

KIRKKO HELSINGISSÄ

www.musiikkiakirkoissa.fi

Bistro Vilho on hyvän maun
korttelibistro.

Mestariimme luovat
ainutlaatuisia ja herkullisia
elämyksiä päivittäin.

Tervetuloa kokemaan se itse.

Mikonkatu 23, Helsinki

BISTRO
-VILHO-

VEHO

 KUPARI
SOLUTIONS

**Muuta ei
kiinteistöalan
ammattilainen
tarvitse.**

Vuokrauksen ja kunnossapidon
järjestelmät

AVUX® ESTATE®

INNOFACTOR®

YHTYMÄ R-10 OY

**LÖYDÄ VAPAAT JA VAPAUTUVAT
LIIKETEOLLISUUSTILAT
PÄÄKAUPUNKISEUDULLA**

www.r-10.fi

CANTORES MINORES -LAHJATUOTTEET

Cantores Minores -muki,
-kahvi ja -seinäkalenteri sekä
-joulupostikortit ovat myynnissä
yksitellen tai tyylikkäässä
lahjapakkauksessa kuoron
konserteissa sekä tilattavissa
CantisSHOPista!

CANTORESMINORES.FI/CANTIS-SHOP

Cantores Minores

TULOSSA SYKSYLLÄ 2025:

PE 24.10.2025 KLO 20 HELSINGIN TUOMIOKIRKKO
XIII Helsingin Bach-viikko 24.–31.10.2025
Bach ja kantaatit

PE 31.10.2025 KLO 19 HELSINGIN TUOMIOKIRKKO
XIII Helsingin Bach-viikko 24.–31.10.2025
J.S. Bach: Messu h-molli

PE 12.12.2025 KLO 19 HELSINGIN TUOMIOKIRKKO
J. S. Bach: Jouluatorio (1–3)

TO 18.12.2025 KLO 18 & 20 • PE 19.12.2025 KLO 18 & 20
HELSINGIN TUOMIOKIRKKO
Perinteinen Joulukonsertti

LISÄTIEDOT: WWW.CANTORESMINORES.FI

SAATSI arkkitehdit
vaalii vanhaa ja luo uutta
merkityksellistä ja
kestävää ympäristöä.

VENTONIEMI –
90 vuotta matkaa takana

www.bussi.fi

Innostu äänestä!

CM-musiikkikerho 1–2 -luokkalaisille pojille

CM-musiikkikerhossa liikutaan ja tehdään hassunhauskoja ääniharjoituksia sekä opetellaan erilaisia musiikkitaitoja taas syyskaudella 2025 keskiviikkoisin Meritullin seurakuntalossa, Meritullintori 3, 00170 Helsinki.

Ilmoittautuminen ja lisätiedot:

WWW.CANTORESMINORES.FI/MUSIIKKIKERHO

CM-TOIMISTO P. (09) 687 7720
SEKÄ TOIMISTO@CANTORESMINORES.FI

CM- musiikkileikkikoulu 3–6 -vuotiaille pojille pääkaupunkiseudulla

3–6 -vuotiaille pojille suunnattu laulupainotteinen CM-musiikki leikkikoulu toimii toimii Helsingissä (Jätkäsaari-Kontula-Lauttasaari-Meritulli-Pakila), Espoossa (Lintuvaara) ja Vantaalla (Tikkurila). Ilmoittautuminen lukuvuoden 2025–26 muskariryhmiin on nyt käynnissä!

Ilmoittautuminen ja lisätiedot:

WWW.CANTORESMINORES.FI/MUSKARI

CM-TOIMISTO P. (09) 687 7720
SEKÄ CMMUSKARI@CANTORESMINORES.FI

POJAT LAULAMAAN!

Pääsykoe
ma 27.5. ja ti 28.5.2025
klo 17

*Meritullin seurakuntatalo,
Meritullintori 3, 5. krs.*

Kuoron koulutusryhmiin otetaan
7–11 -vuotiaita poikia pääsykokeessa,
jossa musikaalisuustestin lisäksi
saa esittää omavalintaisen laulun.

WWW.CANTORESMINORES.FI/PAASYKOE

LISÄTIEDOT CM-TOIMISTO P. (09) 687 7720
SEKÄ PAASYKOE@CANTORESMINORES.FI

73. TOIMINTAVUODEN KEVÄTKERÄYS

Raha ei saa olla este Cantores Minores -harrastukselle, eikä paikalle pääseminen edellytys musiikista nauttimiselle. Tuo Cantores Minores lähemmäksi lahjoittamalla!

Tue mm. vähävaraisten kuorolaisten kuoroharrastusta osallistumalla
”73. toimintavuoden kevätkeräys 2025” -kampanjaamme osoitteessa

cantoresminores.fi/lahjoita

tai tee lahjoitus MobilePay-sovelluksella numeroon 95220
– lisää kommentiksi ”CM 73”

*Onko sinulla kysyttävää lahjoittamisesta tai haluatko auttaa jollakin toisella tapaa?
Ota yhteyttä toimistoomme, yhteystiedot alla.*

LISÄTIEDOT P. (09) 687 7720 SEKÄ INFO@CANTORESMINORES.FI.
KERÄYSLUPA POLIISIHALLITUS RA/2020/653.

Cantores Minores

Äideistä parhaimmalle!

Perinteinen Äitienpäiväkonsertti TRADITIONAL MOTHER'S DAY CONCERT

Cantores Minores /
The Choir of Boys and Young Men of Helsinki Cathedral
JOHT./ COND. PROF. HANNU NORJANEN

CM Koulutusryhmien kuorot / CM Training Groups' Choirs
JOHT./ COND. ANNA HURME • TERHI ORPANA • TIMO PIHKANEN

CM Muskarilaiset / CM Music Play School's group
JOHT./ COND. NEA LUNDELL • HEIDI LUUKKA-VANHANEN
MAARIT MÄKINEN • TERHI ORPANA

OLLI SAARI, URUT

SU / SUN
11.5.2025
KLO 17 / 5 PM

HELSINGIN TUOMIOKIRKKO / HELSINKI CATHEDRAL

LIPUT / TICKETS: TICKETMASTER.FI
& TUNTIA ENNEN KIRKON OVELTA
LIPUT KULUINEEN: 35/30, 25/20, 20/15, 15 € (NUMEROIDUT PAIKAT)

Katso saapumisohjeet sekä AimoPark Kluuvin 4 tunnin parkkietu: www.cantoresminores.fi/saapuminen